

V Bruseli 15. decembra 2016
(OR. en)

SN 97/16

Závery Európskej rady o migrácii, Cypre a Ukrajine (15. decembra 2016).

I. MIGRÁCIA

Vonkajší rozmer

1. Európska rada pripomína svoje októbrové závery o trase cez východné Stredozemie. Potvrďuje svoj záväzok týkajúci sa vyhlásenia EÚ a Turecka a zdôrazňuje dôležitosť úplného a nediskriminačného vykonávania všetkých jeho aspektov. Takisto obnovuje svoj sľub, že bude naďalej podporovať krajiny, ktoré sa nachádzajú na západobalkánskej trase. Schvaľuje vyhlásenie týkajúce sa spoločného akčného plánu EÚ a Turecka, ktoré vypracovalo Grécko a Komisia, a víta skutočnosť, že Grécko už podniklo prvé kroky na jeho vykonávanie. Európska rada vyzýva všetky členské štáty, aby zabezpečili urýchlené vykonávanie tohto spoločného akčného plánu.

2. Dôležitým nástrojom na riešenie nelegálnej migrácie a jej základných príčin, najmä pokiaľ ide o trasu cez centrálnu Stredozemie, je nový rámec partnerstva pre spoluprácu. Európska rada víta pokrok dosiahnutý pri vykonávaní paktov s piatimi africkými krajinami pôvodu alebo tranzitu, ako aj rastúcu zodpovednosť v partnerských krajinách. Vzhľadom na tieto skúsenosti a v závislosti od dostupných zdrojov je možné očakávať ďalšie pakty alebo iné formy spolupráce. Ciele rámca partnerstva, ktoré stanovila Európska rada v júni tohto roku, by sa mali začleniť do všetkých vonkajších nástrojov a politík EÚ a jej členských štátov. Európska rada vyzýva členské štáty, aby pokračovali v spolupráci v rámci partnerstva a zintenzívnili ju, pričom sa bude pozorne sledovať pokrok, pokiaľ ide o zastavenie tokov a zlepšenie miery návratu.
3. V záujme posilnenia vykonávania akčného plánu z Valletty a rámca partnerstva by po dohode, ktorú Rada dosiahla v súvislosti s Európskym fondom pre trvalo udržateľný rozvoj a s mandátom EIB na poskytovanie vonkajších úverov, malo nasledovať rýchle prijatie príslušných právnych predpisov. Európska rada v tejto súvislosti víta skutočnosť, že EIB začala realizovať svoju iniciatívu na posilnenie odolnosti v krajinách západného Balkánu a južnom susedstve.
4. Európska rada podčiarkuje potrebu zvýšiť podporu líbyjskej pobrežnej stráž, a to aj prostredníctvom operácie EUNAVFOR MED Sophia, s cieľom zvýšiť jej schopnosť predchádzať stratám na životoch na mori a zabráňovať prevádzke v činnosti. Zároveň je potrebné prijať iniciatívy, ktorými by sa migrantom uviaznutým v Líbyi ponúkli možnosti asistovaného dobrovoľného návratu a ktorými by sa obmedzilo nebezpečenstvo, ktorému čelia na ceste.
5. Európska rada pripomína, že je dôležité, aby Európsky podporný úrad pre azyl (EASO) a európska pohraničná a pobrežná stráž mali k dispozícii primerané zdroje. Víta skutočnosť, že EASO začne s náborom špecializovaných zamestnancov s cieľom zabezpečiť stabilné a udržateľné kapacity. Tiež pripomína potrebu zachovať ostražitosť na iných trasách vrátane trás v západnom Stredozemí, aby bolo možné rýchlo reagovať na vývoj situácie.

Vnútorňý rozmer

6. Spoločným cieľom ostáva účinné uplatňovanie zásad zodpovednosti a solidarity. Na základe trvalého úsilia zameraného na preskúmanie spoločného európskeho azylového systému počas posledných mesiacov sa ukázali niektoré oblasti konvergencie, zatiaľ čo iné oblasti si vyžadujú ďalšie úsilie. Vychádzajúc z tohto úsilia sa Rada vyzýva, aby pokračovala v uvedenom procese s cieľom dosiahnuť konsenzus v priebehu nadchádzajúceho predsedníctva aj v oblasti azylovej politiky EÚ.
7. Členské štáty by mali ešte viac zintenzívniť úsilie o urýchlenie premiestňovania, najmä pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, ako aj uplatňovania existujúcich systémov presídľovania.¹

¹ Týmto nie je dotknutá pozícia Maďarska a Slovenska v rámci súdneho konania v súvislosti s rozhodnutím Rady 2015/1601, ani pozícia Poľska, ktoré podporilo žalobcov ako vedľajší účastník.

IV. CYPRUS

21. Európska rada v nadväznosti na prezentáciu prezidenta Cyperskej republiky týkajúcu sa rokovaní o cyperskej otázke opätovne zdôraznila, že podporuje prebiehajúci proces znovuzjednotenia Cypru. EÚ pri zohľadnení skutočnosti, že Cyprus je a zostane členom našej Únie aj po dohode, je pripravená zúčastniť sa 12. januára 2017 na konferencii o Cypre v Ženeve.

22. Európska rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok k dodržiavaniu medzinárodného práva a územnej celistvosti Ukrajiny, ako aj k uzavretiu dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou vrátane vytvorenia prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu. Cieľom dohôd o pridružení je podporiť partnerské krajiny na ich ceste k tomu, aby sa stali stabilnými a prosperujúcimi demokraciami, a zohľadniť strategický a geopolitický význam, ktorý Európska únia prikladá regionálnemu kontextu. Dokončenie ratifikačného procesu preto zostáva kľúčovým cieľom EÚ.
23. Po starostlivom zohľadnení výsledku holandského referenda zo 6. apríla 2016 o zákone, ktorým sa schvaľuje dohoda o pridružení, ako aj obáv vyjadrených pred referendom, ako ich predniesol holandský premiér, Európska rada berie na vedomie rozhodnutie hláv štátov alebo predsedov vlád 28 členských štátov Európskej únie zasadajúcich v Európskej rade (príloha), ktoré sa zaoberá týmito obavami v plnom súlade s dohodou o pridružení a zmluvami EÚ.
24. Európska rada berie na vedomie, že rozhodnutie uvedené v prílohe je právne záväzné pre 28 členských štátov Európskej únie a možno ho zmeniť alebo zrušiť len na základe spoločnej dohody hláv štátov alebo predsedov vlád. Nadobudne účinnosť, keď Holandské kráľovstvo ratifikuje dohodu a Únia ju uzavrie. Ak by sa tak nestalo, rozhodnutie prestane existovať.
25. Európska rada víta výsledky samitu EÚ – Ukrajina, ktorý sa konal 24. novembra 2016, a zdôrazňuje pretrvávajúce odhodlanie Únie prehĺbiť a posilniť svoj vzťah s Ukrajinou v súvislosti so súčasnými výzvami. Uznáva dosiahnuté výsledky Ukrajiny pri vykonávaní reforiem s cieľom splniť európske normy, ako aj skutočnosť, že splnila podmienky na dosiahnutie bezvízového režimu s Úniou. V nadväznosti na prijatie robustného mechanizmu pozastavenia sa spoluzákonodarcovia vyzývajú, aby dokončili proces vedúci k zrušeniu vízovej povinnosti pre Ukrajinu a Gruzínsko.

Rozhodnutie hláv štátov alebo predsedov vlád 28 členských štátov EÚ zasadajúcich v Európskej rade o Dohode o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej.

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád 28 členských štátov Európskej únie, ktorých vlády sú signatármi Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (ďalej len „dohoda“),

Berúc na vedomie výsledok holandského referenda zo 6. apríla 2016 o zákone, ktorým sa schvaľuje dohoda o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou, a obavy vyjadrené pred referendom, ako ich predniesol predseda vlády Holandského kráľovstva,

Želajúc si reagovať na tieto obavy v plnom súlade s dohodou o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou a zmluvami EÚ, ako aj s cieľom EÚ spočívajúcim v prehĺbovaní vzťahov s Ukrajinou,

So zreteľom na závery Európskej rady z 15. decembra 2016,

sa rozhodli, že ako svoju spoločnú dohodu prijímú nasledovný text, ktorý nadobudne účinnosť po tom, ako Holandské kráľovstvo dohodu ratifikuje a Európska únia ju uzavrie:

A

Hoci cieľom dohody je ustanoviť úzky a trvalý vzťah medzi zmluvnými stranami založený na spoločných hodnotách, dohodou sa Ukrajine neudeľuje postavenie kandidátskej krajiny na prístupenie k Únii, ani nepredstavuje záväzok udeliť Ukrajine takéto postavenie v budúcnosti.

B

Touto dohodou sa opätovne potvrdzuje spolupráca s Ukrajinou v oblastiach bezpečnosti, najmä v súvislosti s prevenciou konfliktov, krízovým riadením a nešírením zbraní hromadného ničenia. Súčasťou dohody nie je povinnosť Únie alebo jej členských štátov poskytovať Ukrajine záruky kolektívnej bezpečnosti alebo inú vojenskú pomoc.

C

Hoci sa v tejto dohode uvádza cieľ, ktorým je posilnenie mobility občanov, neudeľuje sa ňou ukrajinským štátnym príslušníkom právo slobodne sa pohybovať a pracovať na území členských štátov ani občanom Únie sa neudeľuje právo slobodne sa pohybovať a pracovať na území Ukrajiny. Dohoda nemá vplyv na právo členských štátov určovať počet ukrajinských štátnych príslušníkov prijatých na ich územie s cieľom hľadať si prácu, či už ako zamestnanci alebo samostatne zárobkovo činné osoby.

D

Touto dohodou sa potvrdzuje záväzok Únie spočívajúci v podpore reformného procesu na Ukrajine. Na základe dohody sa od členských štátov nevyžaduje, aby Ukrajine poskytli ďalšie finančné prostriedky, ani sa tým nemení výlučné právo každého členského štátu určovať povahu a objem svojej bilaterálnej finančnej podpory.

E

Kľúčom k posilneniu vzťahov medzi zmluvnými stranami tejto dohody je boj proti korupcii. Podľa tejto dohody budú zmluvné strany spolupracovať v boji proti korupcii v súkromnom a verejnom sektore, ako aj v jej prevencii. Pokiaľ ide o zásady právneho štátu, spolupráca zmluvných strán je zameraná najmä na posilnenie súdnictva, zlepšenie jeho efektívnosti, zabezpečenie jeho nezávislosti a nestrannosti, ako aj boj proti korupcii.

F

Dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd, ako aj dodržiavanie zásady právneho štátu, a to aj v podobe uvedenej v bode E, sú kľúčovými prvkami tejto dohody. Od zmluvných strán sa vyžaduje, aby si plnili povinnosti podľa tejto dohody, ktorých vykonávanie a presadzovanie sa bude monitorovať. V súlade s článkom 478 dohody môže každá zmluvná strana v prípade nesplnenia povinností prijať primerané opatrenia. Pri výbere primeraných opatrení sa uprednostnia tie, ktoré najmenej narušia fungovanie dohody. Tieto opatrenia môžu, ako posledná možnosť, zahŕňať pozastavenie akýchkoľvek práv alebo povinností uvedených v ustanoveniach tejto dohody.
